

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Nu er jeg jo, det ved fru Birthe Rønn Hornbech, et menneske med et lyst sind. Jeg synes, det er vigtigt i det politiske arbejde, at vi går til det med lyst sind. Og fra at jeg har oplevet, at der var 25 mandater bag tanken om at få en grundlovsændring, så er der nu et antal mandater, der nærmer sig det, der kan være et flertal. Der er da grund til at blive begejstret for det.

Nu er det jo sådan, at når man tilhører et mindre oppositionsparti og har oplevet noget sådant, så må man da glædes. Og jeg håber, at fru Birthe Rønn Hornbech kan forstå, at man har lov til at glædes, og kan forstå følelsen af, at man gerne vil glædes.

Så er der spørgsmålet om, hvad der så er, der eventuelt kan bære det igennem. Ja, det er jo, hvis vi herinde bliver enige om, at der er en række ting, vi gerne vil have ændret, og at vi så går foran og siger: Det her vil vi gerne have ændret. Og her har vi jo oplistet det alt sammen mere eller mindre.

Men det betyder da ikke, at det, hvis nu forskellige mennesker vil, at fru Birthe Rønn Hornbech og jeg efter flere års diskussion samlet går ud og slås for en ny grundlov, så er denne tekst, der kommer igennem. Der er min realisme og min virkelighedssans sandelig til stede. Men jeg håber, vi slås sammen, når vi går ud og slås, om det så er som medlemmer af dette Ting eller det er som gode danske borgere. Det vil tiden vise.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er glad for, at hr. Aage Frandsen bekræftede det, jeg tidligere har sagt om, at det i alt væsentligt er den belgiske forfatning fra 1830, der er forlæg for den danske grundlov, og ikke, som hr. Krarup sagde, Magna Charta og Jyske Lov.

Jeg vil bare spørge hr. Aage Frandsen, om han er enig med mig i det synspunkt, at den omstændighed, at der er det forlæg, og at man har skullet lave det i stor hast og uden folkelig deltagelse af nogle få eksperter, ikke gør, at resultatet bliver dårligt. Altså fordi man giver et sandfærdigt billede af forhistorien, er det jo ikke ensbetydende med, at man nedvurderer resultatet. Men det var altså godt nok til den tid.

Kl. 17.15

Nu taler vi om en anden tid. Og der vil jeg gerne spørge hr. Aage Frandsen: Når nu spørgsmålet bliver rejst, om man overhovedet kan forestille sig, at nogle i Danmark vil være med til ek-

sempelvis at indskrænke dronningens rolle ved regeringsdannelse, er det så ikke en kendsgerning, at det i Sverige blev gennemført med et meget bredt flertal, hvor man fra det yderste konservative, liberale højre og så til og med socialdemokraterne og Vänsterpartiet kommunisterna var enige? Tilsvarende, når det drejede sig om at få miljøbestemmelser ind, blev de også indsat med et bredt politisk flertal.

Er det ikke rigtigt, at vi må lære af den proces til at kunne overbevise hinanden, blive enige og så i bred enighed gå ud og agitere for det danske folk, at det er det, der skal gøre tricket?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det er meget vigtigt, når man diskuterer noget, som man i dag synes bør ændres, at man også hele tiden understreger, at det, de gamle grundlovsfædre – de var nu altså fædre – gjorde den gang, var flot, var imponerende, ikke mindst i 1849. Det var ud fra deres tid godt, men det var sandelig ikke folkeligt. Det ved vi alle sammen godt.

Det var også kun 15 pct., der efterfølgende fik valget af dem, der var i den aldersgruppe, som eventuelt skulle have haft det. Så på den måde var det jo et fremskridt fra 0 til 15 pct. Det er jo da et kæmpe fremskridt; det kunne måles i procent.

Med hensyn til, hvad man har gennemført i andre lande i forbindelse med grundlovsændringer, er det jo helt utroligt at se de grundlovsdiskussioner, de har haft, og at ændringerne er gennemført med næsten hundrede procents tilslutning i de forskellige lande.

Et land, som det i den forbindelse er interessant at nævne, er jo Island. Jeg synes, man skulle læse Islands grundlov.

Island brugte i 1944 den danske grundlov som forlæg, nemlig 1915-grundloven. De har ændret deres grundlov fire gange: i 1980'erne og 1990'erne. Og det er, undskyld udtrykket, en tidssvarende grundlov i modsætning til den danske grundlov, men det betyder da ikke, at hr. Søren Krarup skal give mig ret. Vi deler os efter anskuelse: Hr. Krarup mener sit, og jeg mener mit, men jeg har da lov til at kalde det tidssvarende på Island, utidssvarende i Danmark.

Det er det, der er karakteristisk andre steder. Der sidder ikke en hel masse, som vil sige, at det ville have været bedre, hvis Landstinget var blevet bevaret. Jeg synes, det er en flot udtalelse. Det er sjældent, der er nogle, der siger, at de vil